

Matematiktermer för skolan

Christer Kiselman

Kiselman, Christer; Mouwitz, Lars. 2008. *Matematiktermer för skolan*. Göteborg: Göteborgs universitet, Nationellt centrum för matematikutbildning (NCM). Under medverkan av Tom Britton, Bo Göran Johansson, Staffan Rodhe, Anders Tengström och Ebbe Vilborg. Illustrationer av Erik Melin. ISBN 978-91-85143-12-2.

Denna termbok behandlar begrepp och termer rörande sådan matematik som kan förekomma i lärarutbildningen; i några få fall går den något längre. Den riktar sig till lärare, lärarstudenter och gymnasister, liksom förstås till en intresserad allmänhet.

Bokens urval av termer bygger på en omfattande excerpering av läroböcker och ordböcker. Författarna har deltagit i en kurs i terminologi organiserad av AB Terminologisentrum TNC.

Definitionerna kompletteras i många fall med notiser om de matematiska begreppens historia, och likaså med förklaringar av ordens etymologi – en terms historia kan vara helt annorlunda än motsvarande begrepps historia. Alla svårare termer åtföljs av exempel, och, när det verkar behövas, också av figurer.

Inom matematiken förekommer olika typer av definitioner. I en lärobok kan man först beskriva ett sammanhang och sedan i flera steg närma sig ett begrepp genom förklarande exempel, innan man kommer fram till definitionen. I en forskningsartikel kan man göra detsamma, fast kanske på mindre utrymme.

I denna termbok har författarna valt strikt terminologiska definitioner, enligt en under lång tid utvecklad tradition. Denna innebär kort uttryckt att definitionen skall kunna ersätta termen i en text. Detta är en styrka och det som ger den bästa förståelsen, om man inte kan skriva en hel lärobok. Särskilt viktig blir denna typ av definition vid muntlig eller skriftlig logisk argumentation, till exempel vid problemlösning. Läsare som inte är vana vid denna typ av definitioner kan dock missuppfatta några av dem. Styrkan i de terminologiska definitionerna kommer förhoppningsvis att visa sig vara avgörande vid ett noggrannare studium: läsaren leds till eftertanke.

I två kåserier diskuteras språkens rikedomar och terminologins problem samt tvånget att precisera och friheten att generalisera. Eugen Wüster (1898–1977), en av terminologins pionjärer, satte som ett ideal upp att det bland vetenskapliga termer varken skall finnas homonymer eller synonymmer. Detta är ett mål att sträva mot, men det är inte uppfyllt i praktiken.

Boken har översatts till malagassiska av Fanja Rakotondrajao, och Hania Uscka-Wehlou planerar att översätta den till polska.